

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, November' 25 dikén, 1824.

Török Birodalom.

A' mi ujjságunknak ma nagyon nevezetesnek lehet tartattatni, azért, hogy azon igen nagy történetekről szóló tudósításoknak, a' mellyek Európában az olta, hogy a' Törökök és Görögök között eléfordult hadi történetekről a' mi utolsó tudósításunkat a' XXXVIII-dik számú M. Kurirban kiadtuk, az idegen Ujságlevelekben kihirleltettek, egy általjában ellentmondani kéntelenek vagyunk, mint hogy a' Bécsben e' hónap' 20-kán, a' mult Pénteken, kiadatott Konstančinapolyi tudósítás mind ezeknek ellenek mond, még pedig olly kútfők szerént, a' mellyeknek mi egy általjában ellenek nem mondhatunk. Ezen tudósítás October' 25-kén indult Konstančinapolyból. Az elhírelt nagy tárgyak, mellyeknek ezen tudósítás ellenek mond, ezek voltak: — Hogy a' Kapudán-Basa a' levegőbe felvettetett vagy a' tengerbe fulladt; hogy az ő Admirálsi hajója egyedül minden vitorlák és árboczfák nélkül érkezett volna meg a' Dardanellák közzé; hogy Ibrahim Basa (az Egyiptomi Vice-Király' fija) vagy pedig a' másik Egyiptomi Vezér Ismail Gibraltár, vagy is mind a' kettő, elfogattattak; 's végezetre, hogy mind a' két Török hajós seregek, tudnillik mind a' Kapudán Basá é mind pedig az Egyiptomi, kevés elszélesztett maradványaikat kivévén, egészen semmi vé tétettek. — „Mi (így szoll a' tudósító) tudjuk már most bizonyosan, hogy mind ezek költemények valának.“

Megemlittetik ezen tudósításban az Augsburgi Ujságból a' Kapudán-Basát illethetett szerencsétlenségről egy levél, a' melly Ode ss á b ó l October' 30-dikán indult és ezen szavak találtatnak benne: — „A' Kapudán-Basa' sorsáról, Konstančinapolyban October' 20-kán még semmi bizonyost nem tudtak.“

Ezen levélnek megemlítése' után így folytatja szavait a' Bécsben kijött Konstančinapolyi tudósítás: —

„A' Kapudán Basa, minekutánna ötlet September' 27-dikén Andrósnál a' nagy szélvész meglepte és megrongálta, a' maga vezérlése alatt lévő hajós seregnek nagy részével 's az Egyiptominak egy Osztályaival, a' melynek másik Osztálya Budrunál maradt, bevezett a' Mitylenni kikötőhelybe, a' nélkül, hogy e' közben valami verekedés történt volna. Itt olly parancsolat érkezett hozzá a' Császártól, hogy azon hajókkal, mellyek a' feljebb említett szélvész által leg erősebben megrongáltattak, térjen vissza a' Dardanellákhoz, 's a' fő vezérséget adja által Ibrahim Basának. Ő tehát ezen parancsolathoz képeest Octob. 4-kén 12—15 hajókkal a' Mitylenci kikötőhelyből kivezván 7-dikben minden veszedelem nélkül a' Dardanellákhoz szerencsésen megérkezett. Az eddig Konstančinapolyban volt Nagy Britanniai Követ Lord Strangford onnét 12-dikben egy kereskedő hajón elevezván útját a' Dardanellákhoz vette, ott October' 15-kén a' Kapudán-Basát a' maga Admirálsi hajóján meglátogatta, velle sokáig be-

széllgetett, 's ott a' Medina nevű fregátra ülven útját Triest felé tovább folytatta (a' honnét Bécsbe jött). A' Görög tisztektől, kiket mint hadi foglyokat a' Kapudán Basa' hajóján jó számmal talált, többféle fontos tudósításokat hallott az ő ezen esztendőbéli hadakozások' folyamatjáról. A' Törökök elég becsületesen bántak ezen tisztekkel.

Megemlittetik továbbá a' többször felhozott Konstanczinápolyi tudósításban az Augsburgi közönséges Ujságból még egyszer az Odessai levél, 's ezen szavak hozzattatnak-fel belőlle: — „A' Török hajós seregnél történt nagy égésnek szemmel látott tanúji mind megegyeznek abba, hogy csak kevés Török hajók kerülhettek-el a' közönséges veszedelmet.“

Hogy ezen szavak is csupa költeményt foglaljanak magokban, kitetszik a' történeteknek valóságos előbeszéléseiből, a' melly így következik a' Konstanczinápolyi tudósításban: —

„A' Smyrnai levelek szerint; a' mellyek October' 18-dikáig terjednek a' 75 hajókból álló Török sereg, Ibrahim Basa' által vezéreltetvén, a' Mitylenei bástyák oltalma alatt vasmacskákon állott egész October' 18-káig, valami 60 Görög hajók pedig Octobernek első napjaitól fogva Chiónak déli csucsánál Venetiko nevű kicsiny kősziklaszigetnél állottak, mint látszott a' Török hajókat tartván szemügy alatt. October' 6-kán nagyon hevesen ágyuztak egymásra Mitylene és Chio között a' Török és Görög hajók; az ágyúzás egész nap tartott, de semmi resultuma nem lett. Ezen napnak (6-diknak) estvéjén történt, hogy a' Görögök a' magok Gyűjtőhajóikkal dolgozni kezdtek. Két Török hajók, tudniillik egy Tunisi Polacre és egy Egyiptomi Brigg, a' szél által a' Görög hajók közzé vették, 'smint alább a' Görög tudósításban mondatik, a'

Görög Gyűjtőhajók által felégettettek, de valami Smyrnai levelek szerint a' tulajdon magok vezérjeik által gyűjtöttak-meg és égettettek-el. Ennyiből állott a' Törökök' vesztese October' 6-kán éjjel (mint ez oda alább a' Görög tudósításban is eléadatik). Ezek voltak azok az éjjeli nagy ágyúzások 's nagy csattanások, mellyek a' Smyrnai partok mellett Oct. 6-kán hallattak, 's az Odessai levélirójának is alkalmatosságot szolgáltatottak, azt feljebb felhozott erőssítésre, hogy a' Török hajók azon éjjel nagyobbadon elvesztek volna. (Itt látta volt meszsziről a' levegőbe feltekergődző lángokat azon Orosz hajós tiszt úr is, kiről az utóbbi Török tudósításunkban mi is emlékeztünk volt). — Még October' 7-kén dél előtt is nagyon heves ágyúzás hallott Smyrnába, 's a' Török tudósítások szerint, a' mellyek erről Smyrnába érkeztek, a' Görögök tíz hajót vesztek-el: melyről azonban ők magok semmit sem említenek, valamint szintén arról se, hogy valami hasznót vettek volna ezen verekedésből (lásd alább az ő tulajdon magok' tudósítását).

Minden Görök Tudósítások megegyeznek az általunk kiadatott Konstanczinápolyi tudósításokkal abban, hogy a' törökök ezen esztendőbéli tengeri hadakozásban, csak az itt következő 7 hadi hajókat vesztek-el egészen, u. m: Augustus' 17-dik napján Sámóznál 2 Tripolisi Korvettet 's egy Tunisi Brigget; September 10-dikén Stanchónál: 1 Egyiptomi Brigget 's 1 Tunisi fregátot; 's végezetre October' 7-dikére virradó éjjel 1 Egyiptomi Brigget 's 1 Tunisi Polókert. A' Kapudán Basának tulajdon vagy személyes vezérlése alatt állott Török hajók között, magoknak a' Görög tudósításoknak előadásaik szerint sem vesztek-el egy is egészen.

Hogy az Egyiptomi hajós seregnak további elhatároztatása mi lehetett, erről sem a' Konstanczinápolyi sem a' Görög

tudósításokból nem lehetett még eddig semmi bizonyost tudni. Leghitelesebbnek látszik lenni az, hogy ez Rhodusnál fogja magát öszszeszerkeztetni, 's ott fogja Egyiptomból vagy pedig Konstanczinápolyból a' további rendeléseket elvárni. Hogy Candia szigeténél fog telelni, abból lehet gondolni, hogy ezen nagy sziget telyesen az Egyiptomi Vice-Király' nagy Hatalma alatt magát csendesen viselvén, ott az Egyiptomi hajók és fegyveres seregek legnyugodalmasabban eltölthetik a' telet.

Itt következik a' feljebb említett Görög Tudósítás, a' Hydrai Törvények' Barátja nevű Ujságból, October 11-dik napján 1824-ben:

A' Görög hajós sereg Fővezérének, Miaulinak Tudósítása, Ipsarából October' 8-dikán: —

„Nékünk October' 5-dik napján tudtunkra adatott a' mi elővező csapatunktól, hogy az ellenség 4-dikben estve a' Mitylónai kikötőhelyet elhagyván, a' Karaburnu nevű foknál evez le 's fel. Mi ehez képpent a' Venetikói tengerről azonnal kiveztünk, olly czélzással, hogy ötöt vagy az ő Chiói csatornából lejendő kivezésénél meglepjük, vagy pedig, ha onnét ki nem akarna jöni, ott ötöt magunk meg-támadjuk. —

„Mint hogy G. Tatzi ezen estve hozánk megérkeztén eleséget hozott vala, mi erre nézve még az éjszakát a' csatornán kívül töltöttük, 's csak reggel a' hozott eleségnek a' seregnél lett kiosztása után evezünk-bé, az ellenséget pedig sem Chiónál sem pedig Tschesménél meg nem találtuk. Tíz óra tájban találtunk reá Mitylénéhez képpent délfelé Karaburnu táján, hanem mihelyest ő a' Görög serget meg szemlélte, azonnal vissza fordult és Mitylene felé folytatta evezését. Mi két csapatra oszolva azonnal utánna eredtünk, 's

az egygyik csapatunk Caraburnu felé fordult, hogy a' hátul evező Török hajókat beérhesse, a' másik csapatunk pedig azon iparkodott, hogy az ellenséges lincát, a' melly Karaburnutól fogva az Agnusenekig terjedett-ki, előlről támadhassa-meg. Minekutánna ekképpen délutáni öt óratájban az ellenséges hajókhoz közelítettünk volna, ekkor hozzá fogtunk éjjeli hadi munkánkhoz.

„Gyűjtőhajóinknak Kapitányaik Filipango, Theodoraki, Kalojanni, 5 óra felé az ellenséghez közelítettek. Filipangó egy fregátot nézett vala ki, hogy meggyűjtsa, de ez olly szerencsés volt, minekutánna néhány embereket, kik a' tengerbe hullottak, elvesztett, maga, fájdalom! megmenekedett. A' más kettő, Theodoraki és Kalojanni, egy 24 ágyús Brigg mellé vették két oldalról magokat, 's azt, mint éjszakai boszszuállási égő áldozatot Hellásnak felszentelték. A' Török hajók ekkor megfutamodván a' Sigri foka felé vonták-el magokat, a' hova a' szél hajtoita őket. Mi őket az alatt is szüntelen tartott ágyúzással kísértük. Tizedfél óratájban utól-ért Ipsarai Gyűjtőhajós kapitány Konstantin egy nagy Korvettet, 's ennek olly módon a' hátuljához akasztotta Gyűjtőhajóját, hogy 3—4 minútumok alatt annak puska poros kamarája fellobbanván, Mitylene mellett a' Kaloni nevű foktól nem messze, az egész Korvette öszszeszuzva 's darabokra szakadva a' levegőbe felrepült, a' Gyűjtőhajó pedig a' lobbanásnak nagy ereje által jó nagy távolságra lökettétvén, a' tengeren egyedül maga összeégett. — (Az itt semmivé tétetett két Török hajók voltak: a' Smyrnai tudósításban említettett Tunisi Polacra és egy Egyiptomi Brigg).

„Az ellenség megállapodás nélkül folytatta a' hátrálást, 's October' 7-dikén reggel a' feljövő nap még tusakodásban talált bennünket nem messze Kalonitól.

Mi az ellenséget még meg nem szüntünk vala kergetni. Rombotsi Anastasius, egy Gyujtóhajós Kapitányunk, egy Török Korvettehez közelítvén, a' maga Gyujtóhajóját, annak olly szerencsésen a' hátoljához akasztotta, hogy az árbóczfa-kötelek 's a' hajó hátuljának is a' végső része azonnal meggyultak. Azonban, fájdalom! még is olly szerencsés vala a' Korvette, hogy nem csak a' Gyujtóhajó fenékebe lövettetvén elsüllyesztetett, hanem a' gyuladások is, mellyek már a' Korvettnak külömbkülömb részeire elharapoztak volt, a' vízszivattyúk' segedelmével megoltattak, 's ekképpen ő az egész semmivételétől megmenetett. —

„Minekutánna ekképpen az ellenséget, melly a' mi hajójink' ágyújoknak tüze által meg szűnés nélkül kergettetvén hátrálását a' Mitylene' partjai felé egész nap folytatta, mi akkor vasmacskájinkat Chió és Ipsara között kihánytuk 's megállapodván a' Török hajós seregek további mozdulásait szemügy alatt tortottuk.

„Azon Törököknek vallástételeik szerént, kik a' félig megégett fregátról, 's az egészen semmivé tetetett Briggről és Korvettről hozzánk elevenen fogságra estek, Topál-Basa (a' Török Admirálsi hajónak vezére) 15 hajókkal October' 4-kén Konstanczinápoly felé elevezett, 's a' hajós seregnek nagy részét minden fregátokkal egyetemben az Ibrahim Basa' vezérlése alatt hagyta, kinek, mint némelleyek erősítik, a' forog mostan elméjében, hogy a' Cosi és Budruni kikötőhelyekben hátra hagyott hajókat is elhozván, azután a' vezérlése alatt lévő egész Török és Egyiptomi hajós sereggel Candia szigetéhez evezzen, onnét a' Török hajókat Konstanczinápolyhoz vissza küldje, maga pedig az Egyiptomi hajókkal Candianak Suda nevű kikötőhelyében teleljen. Mások úgy ítélték, hogy Ibrahim Basa a' Konstanczinápolyi hajós seregtől kísértetvén, Cós-

tol egyenesen Coronhoz és Modonhoz vezzi evezését. Hanem isten' segedelmével remánljuk, hogy őtet sem a' Sudai kikötőhelyhez téli szállásra, sem pedig Modonhoz és Coronhoz, czélzásainak végrehajtására, által nem fogjuk bocsátani: —

„Hazafi Miauli

Mind ezekhez a' Török és Görög tudósításokhoz illy berekesztő megjegyzést tett azoknak kiadója: —

„Ambár az Ottomannus egygyesült hajós seregek nem juttatódtak arra az állapotra, a' melybe őket helyheztetődve lenni a' Mese-írók hirleltek, csak ugyan nem lehet azt meg nem esmerni, hogy a' Törököknek ezen esztendei táborozása, ha szintén Ipsarának semmivétetésén kívül, azon nagy csapások között, a' mellyekre illy sok nagy készültek czélzotak, csak egygyet is végre nem hajtottak, mindazonáltal tellyességgel nem ütöttek úgy ki, hogy a' Portának megelegedésére szolgálhatnának.“

Spanyol Ország.

A' Politziai Fő igazgató Don Rufinó Consales illy Végzést hirdettetett-ki Spanyol Országának minden tartományi fő városaiban Oct. 14-dik napján: —

„Minthogy a' Politziai Igazgatás az ő réa bízattatott terhes foglalatosságokat illendőképpen meg nem teheti, ha mind azokat a' személyeket, kikre a' Státus' batorságáért különös felvigyázást kívántatik, igen szorosán nem esmeri, erre nézve szükségesnek találtam réájok nézve illy rendeléseket tenni: — 1) Minden Politziai Kormányozók tartoznak 14 napok alatt megfordított név-laistromot (az az olyant, melyben elől a' familiai az után a' kereszt nevek találtatnak) mind azokról a' személyekről készittetni, kik az ő

kerületeikben találtnak, 's az alább előforduló Jegyzéseket megérdemlik, akár melly nembéliek, keresetűek, és idejűek legyenek; 's ezen név-laistromot ide a' Politziai Főigazgatóságához tartoznak beküldeni. — 2) Ezt a' név-laistromot szorosán a' nevek' és közönségek' betű-rendje szerént kell készíteni. Ha valakinek több nevei vagynak, 's ő az egygyik vagy másik alatt inkább esmeretes, az ilyent kétszer kell a' laistromba beírni, egyszer a' maga első nevének betűje szerént, mászszor azon neve szerént, melly alatt leginkább esmeretes. De mindenkor fel kell jegyezni, hogy éppen ezen személly az, a' ki ez vagy amaz betű alatt beíratott. — 3) Ha valakinek valami olly külömböztető neve is van, a' melly alatt éppen úgy vagy még jobban esmeretes, mint a' maga tulajdon neve alatt, mint némelley helyeken történni szokott, akkor ezen név szerént is íratassék-fel harmadikszor. — 4) A' familiai és keresztségi neveken kívül, a' kereseti, 's hivatali minéműséget 's azon befolyást is fel kell jegyezni, mellyet valakinek az ő vagyona adhat. — 5) Az aszszonyi neveket különös papírosra kell írni, illy cím alatt: „Az aszszony személlyek név-laistroma.“ — 6) Ezen laistromra minden személlyről tökéletesen fel kell tenni azon Megjegyzést, melyre a' következők között érdemes, u. m: A' Constitúziós systemának barátja; (a' revolúziós időkbéli lovasságnál vagy gyalogságnál volt nemzeti ökéntvállalkozott katona; ugyan ott a' Szent Romániánál vagy Szent Batalionnál volt katona; híres Szabadkőműves; esmeretes Communeró; Feszés vagy mértékletes Liberalis; nemzeti jószágot vásárlott ember; papból világivá lett ember; — 7) Továbbá fel kell jegyezni: hogy a' Madridi legfőbb Országoló Juntához tartozott; tagja volt-é valamelly azon időbéli Itélőszéknek vagy Audientziának? Deputátus volt-é a' Cortesek-

nél? Tartományi Deputátus volt-é vagy Titoknok? Politikai Kormányozó-é, vagy egyéb valami tiszt? Tagja volt-é valamelly pátrióta társaságnak? Orátora-é ugyanennek? Politikai Író volt-é? Vagy akár mi egyéb olly tulajdonságú ember volt-é, a' melly tulajdonság annak valóságos 's a' Constitúziós Országlás alatt kinyilatkoztatott vélekedéséről valamelly szoros esmeretséget nyujthatna? — 8) Minden Politziai Tisztviselőnél meg kell lenni ezen név-laistromnak éppen úgy, mint a' Politziai Főigazgatónak beküldtetik. — 9) Valamikor egy illyen személly, kinek neve a' mondott laistromban elő fordul, avagy ennek egy fija, szolgája passust kíván arra, hogy a' közönséget a' hol lakott elhagyhassa, az a' tiszti kar, melly a' passust adja tudósítani tartozik postán azon Tiszti kart, hova az útas menni akar, 's ezt a' fenn leirt név-laistromra 's ebben az útasról szolló Megjegyzésekre figyelmetessé tenni 's arra is, hogy az útasnak ezen utazására nézve minémű gyanú foroghat fenn, vagy hogy azon helységben valakivel micsoda összeköttetése légyen. — 10) Azoknak, kik magokat, mint a' Constitúziónalis Országlásnak barátjai, úgy mutatták-ki, kivált ha a' nemzeti militia közt szolgáltak, éppen nem kell passust adni, ha csak a' Politziai tiszt előtt nem nyilvánosságos az, hogy az útasniakarónak helyes okai legyenek, és zálogpénzt (Cautiót) is teszen-le. — 11) E' mellett minden útasnak, kinek neve mellé a' név-laistromban a' van íratatva, hogy a' Constitúziós Országlás' barátja volt, a' passussára minden helyeket fel kell tenni, a' mellyeken oda mentében és visszajötében által kell mennie. — 12) Ez a' megjegyzés arra tegye figyelmetessé a' Tiszti karokat, hogy az Útasnak magaviséletére különösen figyelmezzenek. — 13) Minden ember, a' ki Madridtól hat mértföldéken túl passus avvagy bátorsági kár-

tya nélkül megtaláltatik, gyanusnak tartassék 's visgálat alá vonattassék. — 14) Minden Tisztviselő, a' ki, ezen Czikkelyek közzül valamelyikre nem akarna figyelmezeni, vagy az igazságot eltitkolná, vagy valakihez midőn azt a' név-laistromba be-írja, az érdemlett Megjegyzéseknek feljegyzésekor kedvezéssel viseltetne, hivatalból tétettessék-le, vonattassék visgálat alá, ha a' Politziához tartozik, 's hibájának minéműségéhez képpeszt büntettessék. — 15) Ha pedig a' hibás Tiszt nem függ közvetlenül a' Politziától, ezen esetben a' Politziai Kormányozók engem' tudósítanak a' dolog felől, hogy Király Ő Felségének a' felől hirt tehessek, a' ki akkor önn' ítélete szerént fog a' dologról határozást tenni. — 16) Hogy általjában egy Politziai Tisztviselő se menthesse magát azal, hogy ezen Rendelést nem tudta, a' Titoknokra bizattatik, hogy valamikor valamelly Politziai Tiszt más által felcseréltetik, a' helyébe következő előtt ezen Rendelést olvassa-fel, melly a' Megjegyzésekkel együtt mindenkor a' Politzia' titkos Registráturájában tartassék.

Költ Madridban Oct. 4-kén 1824-ben.

Aláírta: — Marianó Rufino Consales.

P r u s s z s i a.

A' Hamburgi Ujságlevelekben így irtak Berlinből Nov. 8-kán: —

„Ezen napokban a' Charlottenburgi Királyi Kastélyban ment véghez Király Ő Felségének Harrach Augusta Gróf Kisaszonnyal történt bal kézre, vagy bal oldalról való házassági beszenteltetése. Ezen történet mind azokat örömmel töltötte-el, a' kik Monarkhánk' boldogságát tiszta szívből ohajtják. Azt is reméljhetjük, hogy Ő Felsége ezen özszeccsatolódásban egy olly új társasági és házi időtöltési állapotra talál a' melly Ludovika Princzaszonnyak férjhez menetele után, a' midőn Király Ő Felsége minden Léányaitól megválva le-

szen, ennyivel is örvendetesebb fog lenni. Mint hogy mi olly szerencsések vagyunk, hogy most a' Királynak minden gyermekeit itt szemlélhetjük, ekképpen mind ezeknek valamint szintén a' Királyi familia' minden itt most jelen lévő egyéb tagjainak szíves meg-egygyezése, jele annak, hogy ez a' K. Familia' belső állapotját illető történet, csak áldást és megelegetést fog elterjeszteni. A' Király' felesége Liegnitzi Hercegnének fog neveztetni, 's mint hogy ezen házosság úgy fog tartatni, mint Morganatisch, (Ily neve van azon Házasságnak, a' melly valamelly Fő ember és más hozzáképpeszt alsó rangú személly között bal kézre esik), erre nézve egy Királyi Rendelés jött-ki, a' melly ehezképpeszt közönségessé fog tétettetni.

É s z a k A m e r i k a.

Mexicónak állapota, mint látszik, az Iturbide' elenyészésése 's követőinek elnyomattatása által, annyira erősödni kezdett, hogy már csak Vera-Cruz kikötőhelyének Ulloa nevű felettebb kemény vára áll ellent, mint azt a' Mexicóból Aug. 18-kán indult 's a' Londoni Kurirban közre bocsátott tudósítások bizonyítják, mellyekben ezek mondattatnak:

„Generális Vittoria, a' ki, mint régebben (az Iturbide' kiszállásakor említett) a' Congrestől Oaxacóba küldtetett vala, hogy ott a' támadókat lecsendesítse, vagy elnyomja, már még útjában olly követtséget vett vala a' támadóknak fejeiktől, kik az alatt az Iturbide megölettetése felől tudósítottak vala, hogy magokat megadják és bocsánatot kérnek.

„Ugyan azon időben hatalmasodott vala el valami Gomez nevű híres prédáló ember is, ki az országútakat Mexikótól fogva egész a' tengerpartokig veszedelmesekké tette vala, 's már most ez is elcsendesedett és birtokain vonta meg magát, olly ajánlást tévén, hogy mihelylest az Országlószék parantsolja, azonnal meg fog előtte jelenni.

„A' Mexicói Elölülőnek választatása September' 1-ső napjára volt határozva, hanem előre is mindenek Generális Bravóra függesztették szemeiket. Az Egygyesült Státusokhoz Don Popló Ob g r e g o r rendeltetett Mexicó' Követjének.

Magyar Ország.

Pestről Nov. 17-dik napján:

A' Dunának minap is említett áradása azolta nem csak nem apadott, hanem inkább jóval is nevedett. Ezen nagy áradásnak, és a' folyó hónap 13-dikán támadott szörnyű nagy szélnek, az a' káros következése lett, hogy Pest és Buda közt a' hajó hídát dél tájban 11 óra után elszakasztotta, 's több hajóit a' víz elvitte, mellyek a' város alatt lévő malmoknak neki menvén, két sor malmot helyéből kiűtöttek. Belől a' városban pedig azt a' kedvetlen következést okozta, hogy a' Duna nagysága miatt az esső vizek ki nem

folyhatván, Jó'sef és Ferencz városában több útszákát és kerteket elöntöttek. Pesten alól Laczháza és Pereg helységekig az árvíz minden földeket ellepett; Dömsöd és Dab mellett pedig a' Helységek elöntetését csak a' nagy erővel folytatott szüntelen való töltés gátolhatta eddig meg.

Nagy Sz. Miklóson October' 17-dikén Nagy Méltóságú K ö s z e g h y László Úr, Csász. Kir. belső Titkos Tanácsos és Csanádi Püspök fényes egyházi pompával szentelte fel azon nagy és pompás Katholicum templomot, mellynek fundamentomát ez előtt 9 esztendővel, ugyan Ő Excellentiája tette le. Nem csak a' felszentelés czerimoniáit, hanem a' nagy Misét is a' 80 esztendő's Fő Lelki Pásztor vitte végbe, melly előtt Nagy Tiszteletű Gy ő r f f y Antal Sz. Miklósi Plébánus és Vice-Esperest Úr Német nyelven, a' Mise ntán pedig Magyar nyelven tartott igen jeles egyházi beszédek.

A' Magyar Kurir' és Kedveskedő' tisztelt Olvasójához.

Végehez közelgetvén a' folyó esztendő, szükség eleve jelentenünk, hogy politikai és haszonnal mulattató leveleinket, valamint eddig, úgy jövőre is minden igyekezetünknek 's gondunknak azokra fordításával fogjuk folytatni, 's azoknak árrokat minden terhelő környülállások és a' mellett hogy a' Kedveskedővel munkánk és költségünk természetesen félannyival szaporodott, mint volt annak megindítása előtt, a' régin, az az fél esztendőre 5 f. 36 xron, egész esztendőre 11 f. 12. xron Ezüstben meghagyjuk.

Ha talán itten tisztelt Olvasójink közül valakinek az fordulna-meg eszében, hogy ha most a' Kedveskedővel is adhatjuk azon áron leveleinket, mellyen adtuk a' nélkül; akkor nagy hasznot kelle vonnunk, 's most már csak szükségből elégszünk meg kevessebbel. Ezen lehető észbeötlésre mi teljes igazsággal azt feleljük, hogy a' Kedveskedő' elindítása előtt, az Ujságnak egész esztendei árából, levonván minden költséget, nem maradott több munkánkért egy negyedrésznél, 's most, miolta a' Kedveskedővel szaporítottuk levelünket, hasznunk nem több egy hatodrésznél. Ennek kinyilatkoztatását az igazság kívánta tőlünk; de Nemzetünk iránt viseltető tiszteletünk viszont azt kívánja, hogy az olvasó Közönség ellen ki ne keljünk azon részvétlenségért, melly szerint az utóbb említett különben is igen csekély hasznot, mind a' mellett is hogy a' Kedveskedővel nagyobb részvételt igyekeztünk gerjeszteni, olly igen igen kevés számmal sokszorozhatjuk.

Mik lehetnek ennek okai, azt feszegetni nem tisztünk. De hazafiságunknak, reménylünk, meg fogja engedni minden igaz Magyar, ha féltjük édes Nemzetünket, nehogy némellyeknek a' hazai nyelv' szent ügyével kevésse gondolasok miatt arra kerüljön a' dolog, hogy igaznak kellessék vallanunk, a' mit a' minap egy idegen nyelven szólló itteni mulattató Ujság, ajánlasi jelentésében említett, hogy t. i. annak egy magyar olvasó kör sem lenne már hijjával.

Különben nem kelünk-ki azon részvétlenség ellen, mellyet a' magyarul olvasásra nézve kell tapasztalnunk; hanem inkább kérjük tisztelt Hazánkfiáit, hogy jelenvaló Ujság-levelet, melly Uralkodójoknak lakóhelyéről szóll hozzájuk anya-nyelveken, pártfogásokkal továbbra is fentartani méltóztassanak, 's ne engedjék, hogy az 1781 oltá folyamatban lévő magyar Ujságon idegen kerüljön-felyül.

A' mi illeti Ujságunkat (mellyre nézve a' dolgozást f. e. Sept. 21-dike oltá a' szerint visszük, hogy a' M. Kurírt első alólírt, a' Kedveskedőt második alólírt írja), abban a' politikai dolgokat, mellyeknek közlésében, helyheztetésünknel fogva hazai nyelven bennünket senki meg nem előzhet, azon napon köz hírré teszszük, a' mellyben azokat vettük. A' Kedveskedőben, mellynek értékét mind inkább inkább kezdik nevelni a' benne becses dolgozásaikkal megjelenő jelesebb Írójink, közöltetnek: magyar nyelvet, Literaturát és régiségeket illető tárgyak; gondolatok a' nevelésről; historiai, statistikai, geographiai, természethistoriai darabok és jelességek; versek, ének, dalok, történetek, elbeszélések, mesék, anekdoták; könyvismertetések; gazdasági nevezetességek, találós-mesék, rejtett-szók 's a' t.

Nagy köz választván bennünket tisztelt Olvasójinknak nagyobb részétől, ismét az kérésünk hogy Ujságunk iránt jó eleve 's a' szerint méltóztassanak az illető cs. k. Postahivaloknál vagy a' melly úton szokták, rendeléseiket megtenni, hogy azok a' pénzzel együtt jövő Dec. utolsó hetében az itteni cs. k. Fő Ujság Expeditióhoz, vagy hozzánk megérkezessenek. 'S ez meg is eshetik, ha a' rendelón nem múlik a' dolog, mert a' Hazabeli T. T. Posta-Mester Urak' hazafiságáról méltán feltehetjük, hogy minden efféle intézetnek hathatós előmozdítóji. A' honnan pénzt nem veszünk, oda Ujságot nem fogunk küldeni. Nem hagyhatjuk itten említetlen azt is, hogy eddig hiteltre több Ujságokat küldöttünk és soknak az ára már számos esztendőkről fizetetlen, 's e' szerint az azokra fordított kész pénzünk még eddig sem térült-meg a' mi tetemes sérelmünkre, 's fáradságunk' és munkánk' bére tőlünk húzamos ideig elfogatott; mellyre nézve magunk iránt való kötelességünk azon határozásra vett bennünket, hogy többé a' pénznek befizetése nélkül senkinek Ujságot ne küldjünk, 's azokat, kik annak árával több vagy kevesebb esztendőkről tartoznak, teljes bizodalommal kérjük, méltóztassanak gondolóra venni, hogy mi érettek kész pénzt fizetvén, még azon felyül munkalódtunk is, 's küldjék-meg tartozásokat. —

Végezetre, a' kik bennünket Ujságunkat illető leveleikkel méltóztatnak megkeresni, azonkat frankózatlan ezen cím alatt útasítsák hozzánk: An eine Löbl. k. k. Ober Hofpostant Zeitungs Haupt Expedition (alább külön sorban) pro Magyar Kurir. Wien.; 's belől, a' mint vagy a' Kurírba vagy a' Kedveskedőbe való a' mit közölnek, jegyezék-meg: a' Kurírnak, vagy: a' Kedveskedőnek.

Pánczél Dániel és Igaz Sámuel.